

ŽUPNIJA DOBOVA

Ob sotočju Krke in Save, kjer se krško polje razširi in odpira proti sosednji Hrvaški, leži župnija Dobova. Dobova je središče krajevne skupnosti, ki povezuje devet vasi: Dobovo, Gaberje, Mali Obrež, Veliki Obrež, Sela, Mostec, Mihalovec, Loče in Rigonce. Značilnost župnije Dobova je, da je sestavljena iz devetih vasi in vsaka vas ima na začetku znamenje, bodisi križ ali kapelico. Ima približno 2.900 prebivalcev.

Tu so se v preteklosti križale pomembne prometnice že v času rimskega imperija, o čemer pričajo žgani grobovi iz 1. in 2. stoletja pr. n. št. O naselitvi starih Slovanov, naših prednikov, na področju Dobove, pričajo skeletni pokopi iz 8. in 9. stol., najdeni pa so tudi grobovi pozne bronaste dobe.

Na Gomilcah na območju dobovske gramoznice je bilo izkopano grobišče (blizu 450 grobov) iz časa kulture žarnih grobišč, ki sodi po bogastvu in številu najdb med najpomembnejša v Sloveniji. V neposredni bližini te nekropole je bilo grobišče iz rimskega časa. V območju vasi so bili najdeni tudi keltski in staroslovanski grobovi. Najdbe so shranjene v Posavskem muzeju v Brežicah.

V Dobovi je bila zgrajena prva lesena cerkev leta 1573. Istega leta je ob cerkvi taborila vojska Ilije Gregoriča. Poznejša cerkev je bila zidana leta 1659. Sedanja močno novoromanska cerkev Imena Marijinega so zgradili leta 1865. Prvotno je bila podružnica videmske prafare. Samostojen vikariat, ki je bil pozneje povzdignjen v pravo župnijo, je bil ustanovljen leta 1765. Podružnica, poznobaročna cerkev sv. Fabijana in Sebastijana je bila zidana leta 1767. leta na Mostecu in sicer za srečno rešitev pred kugo.

Med drugo svetovno vojno je bila cerkev uničena. Sledila so leta obnove, ko so župnijo prevzeli, obnovili cerkev in župnišče bratje frančiškani, ki so jo upravljali 49 let. Pred tremi leti jo je prevzela celjska škofija. Prvi župnik po prevzemu župnije je bil Matej Dečman, ki je tudi na novo obnovil in uredil veroučno učilnico, predavalnico in pevsko sobo.

Pomemben je tudi podatek, da je leta 1819 takratni župnik Johan Stroj pričel s poukom v župniji v kaplaniji, v leseni izbi z dvema mizama.

Glede na to, da je Dobova cestno in železniško prometno stičišče med vzhodom in zahodom Evrope, je imela tudi močno razvito gospodarstvo in industrijo. V središču Dobove stoji mogočna neoromanska cerkev Marijinega imena z visokim zvonikom svoje prednice, zgrajene leta 1767. V cerkvi je velik oltar, katerega je podaril g. A.M. Slomšek. Podstavek je v obliki ladje na katerem stoji kip Marije, je oblikoval slavni arhitekt g. Plečnik. Kamniti stebri spominjajo na grško obdobje, ki je bilo brez fresk.. Dvorišče okoli cerkve obdaja kamniti zid, mogočna vhodna kamnita vrata pa so hkrati spomenik padlim krajanom v prvi svetovni vojni

V središču Dobove je spominska plošča padlim borcem in umrlim izgnancem med leti 1941-1945 in žrtvam druge svetovne vojne. Med okupacijo je bila večina prebivalstva izgnana s svojih domov. Na krajevni praznik, ki ga praznujemo 7. junija, je bil leta 2000 odkrit spomenik izgnancem in pobeglim pred izgonom, s sporočilom " Spomin in opomin ". Z odkritjem spomenika padli žrtvi v Rigoncah pa je obeležen spomin na desetdnevno vojno v Sloveniji.

Že v preteklosti je reka Sava dajala pečat vasem ob njej. Tako so že ob koncu 19. st. na Mostec s

sosejnjje Hrvaške pripeljali brod, ki je povezoval desni in levi breg Save. Z brodom so prevažali žiivino in kmetijske pridelke, kasneje pa tudi turiste v Čateške Toplice. Danes brod na Mostecu služi v turistične namene za prevoz turistov.

Z rastjo industrijske in obrtne dejavnosti je postala Dobova iz pretežno agrarnega območja pomemben industrijski kraj. Zaradi železniške proge, pomena železniške postaje kot mejne razporedne postaje ter cestnega meddržavnega prehoda pa je tudi pomembno tranzitno središe. Z državno mejo je Dobova pridobila nove službe, kot so: Carinarnica in Postaja mejne policije. Močno se je okrepila predvsem trgovina in malo gospodarstvo. Kraj ima pošto, banko, bencinsko črpalko, trgovine, gostilne, vrtec, osnovno šolo in športno dvorano.

Tradicija kulturnega življenja v Dobovi je bogata. Leta 1920 je bila ustanovljena Gasilska godba na pihala Loče, kasneje tamburaški orkester na Velikem Obrežu, več pevskih zborov in dramskih skupin, po drugi svetovni vojni pa prvi plesni orkester v Posavju. Danes v Dobovi delujeta kulturni društvi "Franc Bogovič" in "Zvezda", ki združujeta več pevskih zborov (mladinski, mešani zbor in ljudske pevke), ter s svojimi dejavnostmi bogatita življenje krajanov. Uspešno deluje tudi K.D Godba na pihala Loče, ki je znana v Sloveniji in tujini. Ponovno so s svojim delom pričele mažoretke, ki delujejo kot sekcija pri godbi.

Skoraj ne mine prireditve v Dobovi, da ne bi sodeloval tudi trobilni sekstet, ki je tudi sekcija godbe. Za društveno življenje skrbi tudi Turistično društvo Dobova, ki je bilo ustanovljeno leta 1973. Zelo znani prireditvi sta "Fašjenk", ki v Dobovi traja cel teden, ter poletni fašjenkov piknik, ki združuje staro in mlado. Za izvedbo slednjih poskrbi sekcija "Fašjenk", ki deluje v okviru T.D. T.D pa organizira tudi kolesarski maraton po vaseh KS, ocenjevanje ukrašenosti vasi, razne razstave in podobno. Zagnanosti verjetno ne bo zmanjkalo, saj na OŠ Dobova deluje turistični podmladek, ki se lahko pohvali s srebrnimi priznanji s festivala turističnih podmladkov.

Iz Dobove prihaja tudi rokometni klub Dobova, ki je znan v Sloveniji in izven meja. Uspešno deluje tudi Konjeniško društvo Dobova in Lovska družina Dobova, ki je obudila k delu tudi svoje rogiste. Skozi Dobovo vodi Brežiška kolesarska pot. Za Velikim Obrežem pa se razprostira obsežen naravni park Jovsi z bogastvom živalskega in rastlinskega sveta.

Če vas pot vodi skozi naselje Sela pri Dobovi je ogleda vreden lovski muzej, kjer so zbrane trofeje živali iz Afrike, Amerike, Evrope ter tudi iz Slovenije.

Veliko lepega boste doživeli ob obisku našega kraja, saj tako pravi tudi pesem o Dobovi:

>> OJ DOBOVA, OJ DOBOVA, NAJLEPŠI KRAJ SI TI <<

Župnijska cerkev je cerkev imena Marijinega. Po legendi naj bi kip Marije priplaval na dobu in tam, kjer ga je voda naplavila, so takratni prebivalci zgradili cerkev.

Prva cerkev v Dobovi, še lesena, je bila zgrajena leta 1573, istega leta pa je ob cerkvi taborila Gregoričeva kmečka vojska. Današnja cerkev, ki je bila navzven obnovljena leta 2002, pa so zgradili šele leta 1865. Pred njo je spomenik padlim v 1. svetovni vojni. Na začetku vsake od osmih vasi, ki spadajo v to župnijo, je kapelica, le na Mostecu je podružnična cerkev svetega Fabjana in Sebastjana, zgrajena leta 1794 v zahvalo za rešitev pred kugo.